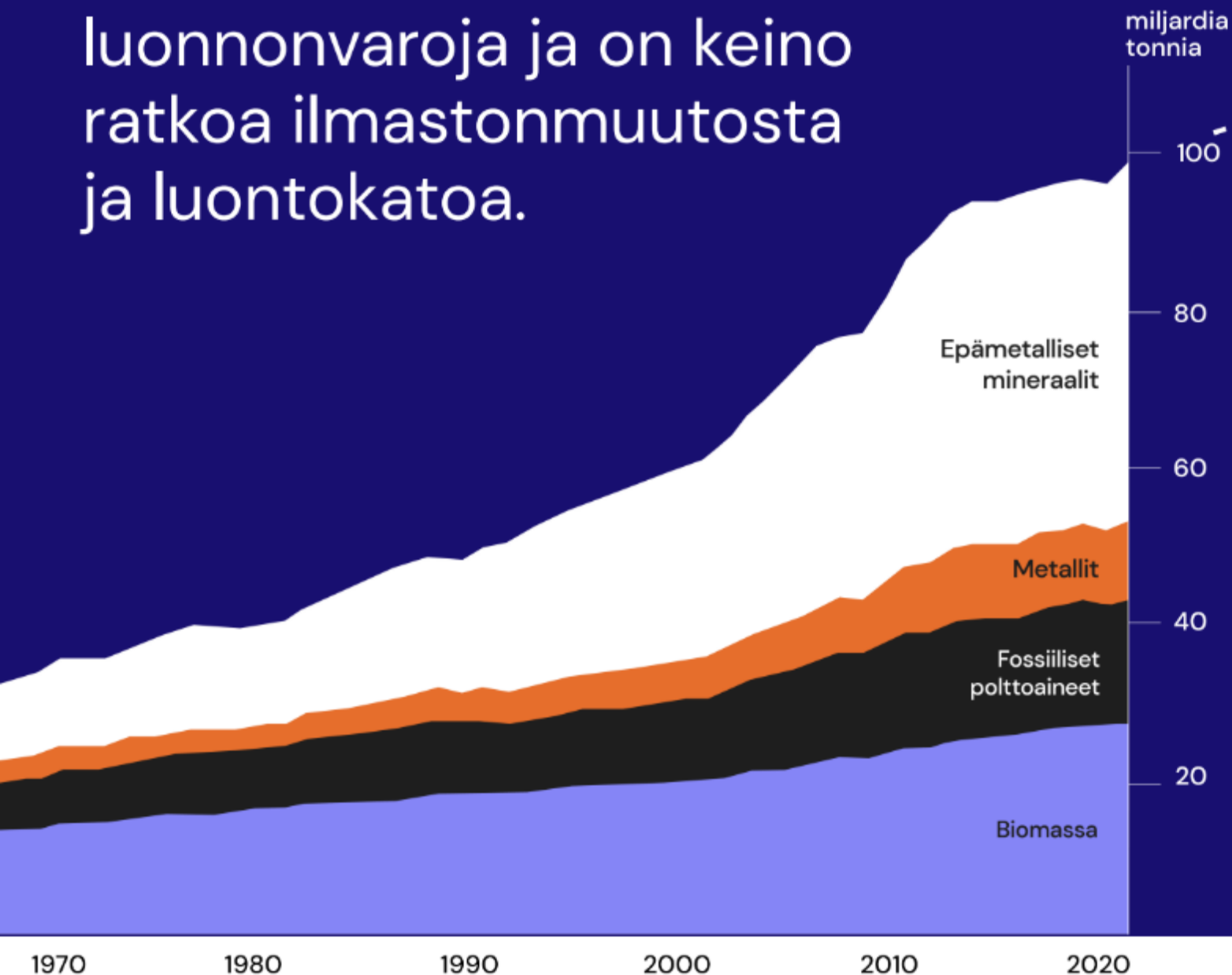

Katsaus jäte- ja kiertotalouden sääntelyyn ja ohjaukseen

Anna Häggman, kiertotalousyksikön johtaja
ympäristöministeriö
6.10.2026

Kiertotalous säästää
luonnonvaroja ja on keino
ratkoa ilmastonmuutosta
ja luontokatoa.

Luonnonvarojen otto on kolminkertaistunut viimeisen 50 vuoden aikana. Vuonna 2060 määrä on ennusteiden mukaan nelinkertainen verrattuna vuoteen 1970.

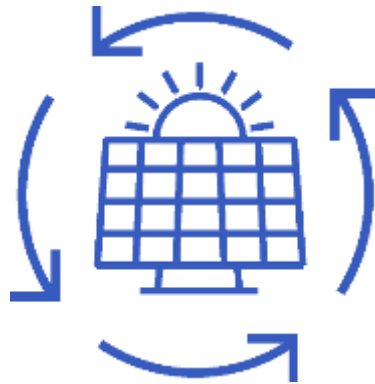
YK:n mukaan materiaalien, polttoaineiden ja ruoan tuotanto ja prosessointi aiheuttavat noin 50 % globaaleista hiilidioksidipäästöistä ja yli 90 % biodiversiteettikadosta.*

*OECD (2019), Global Material Resources Outlook to 2060: Economic Drivers and Environmental Consequences, OECD Publishing, Paris

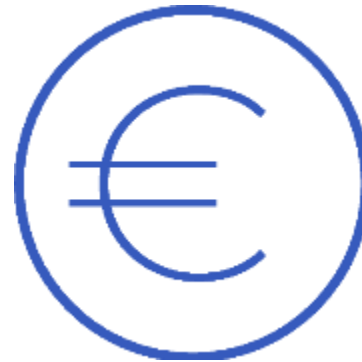
Kuvion lähde: [Global Material Flows Database](#)

Kiertotalousohjelman tavoitteet

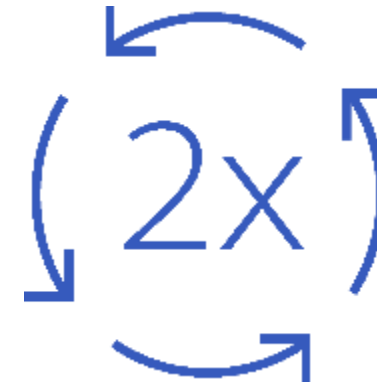
luonnonvarojen kestävälle ja tehokkaalle käytölle

**Uusiutumattomien luonnonvarojen
kulutus vähenee**, ja uusiutuvien
luonnonvarojen kestävä
käyttö voi kasvaa siten, että
kotimaan **primääriraaka-aineiden
kokonaiskulutus ei 2035 ylitä
vuoden 2015 tasoa.***

**Resurssien tuottavuus
kaksinkertaistuu** vuoden 2015
tilanteesta vuoteen 2035
mennessä.

**Materiaalien kiertotalousaste
kaksinkertaistuu** vuoteen 2035
mennessä.

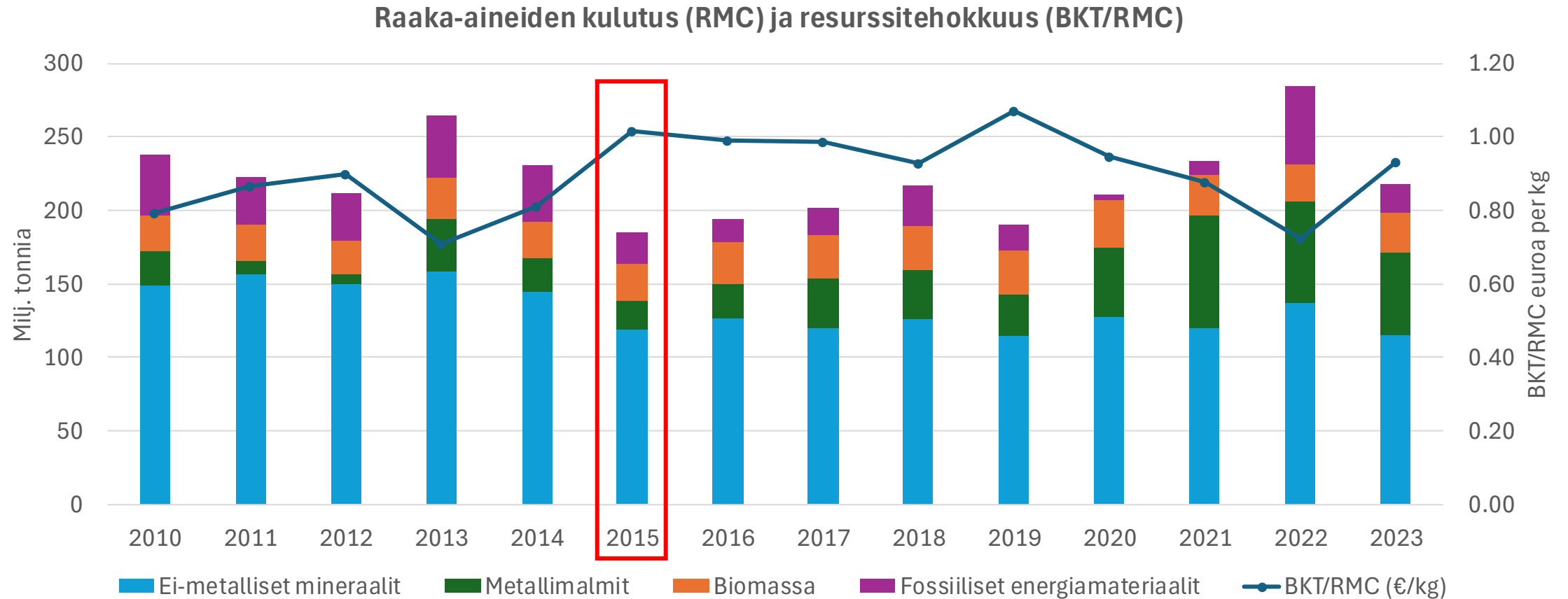

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

* Vientituotteiden valmistukseen käytetyt
luonnonvarat eivät kuulu tavoitteen piiriin.

Lisätietoja: <https://ym.fi/kiertotalousohjelma>

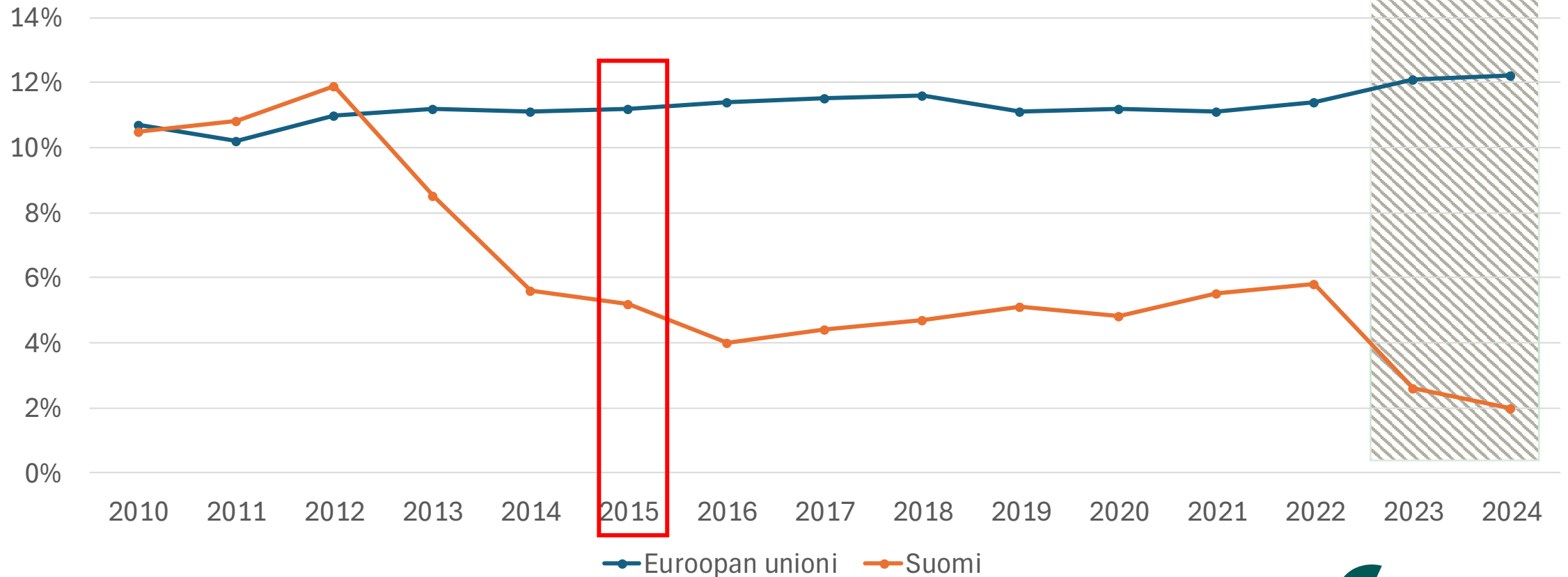
RMC kasvu-uralla, resurssitehokkuus ei!

Lähde: Tilastokeskus

Kiertotalousaste laskee

Materiaalien kiertotalousaste (lähde: Eurostat)

**Kiertotalouteen
siirtyminen vaatii
ajattelu- ja
toimintatapojen,
kulutuksen sekä
tuotannon laaja-
alaista muutosta.**

Ympäristöministeriön ajankohtaisia

Tunnelmia hallituskauden viimeisenä syksynä sekä
joitain nostoja valmistuneista asioista ja käynnissä olevasta valmistelusta

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Hallitusohjelman vaiheittainen jätelain uudistaminen: Jätelaki I, II ja III

- Jätelain muutokset hallituskaudella on jaettu päävaiheisiin **I-III**, joista JL I ja JL II toteuttavat suoria hallitusohjelmakirjauksia ja liittyvät kuntien järjestämisvastuisiin. JL III on jätelain kokonaisuudistus kiertotalouslaiksi.
- Huom! Jätelain muutoksia on ollut hallituskaudella edellä mainittua enemmän johtuen akuutin EU-säätelyn täytäntöönpanosta
- Hallitusohjelmaan erikseen kirjatut jätelain muutokset (**JL I ja JL II**) tähtäävät jätehuoltomarkkinoiden avaamiseen.
- **JL I:** kunnan vastuun rajaaminen kotitalousjätteeseen (30.12.2024/1068)
 - Siirsi vuoden 2026 alusta lukien lähinnä sote-palvelutoiminnan jätehuollon järjestämisvastuun kunnalta **jätteen haltijalle** (=hyvinvointialue, yksityinen sote-yritys tai muu yhteisö)

Jätelaki 2-hanke

- Perustuu hallitusohjelmakirjauksiin toissijaisen jätehuoltopalvelun rajoittamisesta vain todellisiin markkinapuutetilanteisiin ja kilpailun lisäämisestä.
- Lisäksi säädettäisiin poikkeus hankintalaissa säädetyistä sidosyksikön 10 % vähimmäisomistusvaatimuksesta.
- Jätelaki 2-hankkeen lausuntokierros päättyi 31.7.2026. [Yhteenveto lausunnoista hankesivulla.](#)
- Esityksestä tiedotetaan tarkemmin antamisvaiheessa.
- Annettaisiin 10/2026

Kiertotalouslain valmistelu

- Tarkoituksena on säätää kiertotalouslaki, joka korvaisi jätelain (646/2011). Samalla tehdään lain kokonaisuudistus.
- **Jätelaissa säännöksiä, joiden sisältö tullaan säilyttämään sellaisenaan tai pienin muutoksin**
 - Säännöksiä, joiden muuttaminen on haastavaa/mahdotonta: EU-säätelystä tulevat velvoitteet (täytäntöönpano) ja terminologia
 - Toimivina pidetyt säännökset ja viimeaikaisesti uudistetut säännökset
- **Samalla jätelaki on riittämätön kiertotaloussiirtymässä, joten uudistuksessa**
 - pyritään parantamaan nykysäntelyn toimivuutta
 - pyritään tekemään ratkaisuihin aikaa kestäviä (ml. tuleva EU-säätely)
 - arvioidaan uutta sisältöä ja ohjauskeinoja, joilla lisäarvoa kiertotalouden edistämisen näkökulmasta
 - samalla uudistettaneen merkittävästi asetustason säätelyä

Kiertotalouslakityöryhmän mietintö

- Kiertotalouslakityöryhmä keskittyi kiertotalouden edistämisen kannalta keskeisiin muutoksiin.
- Mietinnössä esitetään kiertotalouslain keskeiset ohjauskeinot pykälineen ja pykäläkohtaisine perusteluineen (65 pykälää).
- Mietintö ei kata säännöksiä, jotka siirtyisivät vähäisin muutoksin jätelaista kiertotalouslakiin (koko laissa yhteensä yli 230 pykälää).
- Lisäksi mietintöön on koottu muita kiertotalouden kannalta merkityksellisiä ohjauskeinoja, joista osassa valmisteluvastuu on toisella ministeriöllä tai jotka toteutetaan jossakin toisessa lainsäädäntöhankkeessa (ml. asetusmuutokset).
- Mietintö on saatavilla osoitteessa <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-361-286-0>.

Kiertotalouslain jatkovalmistelu

I. Jätelain muutos, jolla edistetään kierrätystä ja hillitään jätteenpolttoa (KIPO-HE)

II. Kiertotalouslaki eli jätelain kokonaisuudistus

- Yleiset säännökset: tarkoitus, soveltamisala, määritelmät, tuotesäännökset
- Kiertotaloussuunnitelma
- Julkisia hankintoja koskeva sääntely
- Jäte- ja tuotetiedon julkisuus ja saatavuus
- Seuraamusjärjestelmä (hallinnollinen seuraamusmaksu, rangaistussäännös)
- Tuottajavastuujärjestelmää koskeva sääntely
- Muut muutokset, joita ei sisällytetä vuoden 2026 säädöshankkeisiin; ml. ajankohtainen EU-sääntely
- Alustava aikataulu: HE-luonnos lausunnoille kevät 2028

KIPO-HE

- Tarkoituksena EU:n jätelainsäädännössä asetettujen tavoitteiden saavuttaminen sekä jätteen kierrätyksen, lajittelun ja erilliskeräyksen parantaminen
- HE-luonnos oli lausunnoilla 1.-30.4.2026. [Lausuntoyhteenveto hankeikkunassa.](#)
- HE jätelain muuttamisesta 10/2026
- Voimaantulo pääosin vuoden 2027 alusta, useita siirtymäaikoja
- Pääosa ehdotuksista perustuu [kiertotalouslakityöryhmän](#) ehdotuksiin
- LVV:n tiedonsaantioikeudesta velvoitteidenhoitoselvitykseen luovuttu

KIPO-HE:n keskeinen sisältö

- **Velvollisuus lajitella jätteet järjestetyn erilliskeräyksen mukaisesti** (JL15 §).
- **Kierrätyskelpoisen tai uudelleenkäytön valmisteluun soveltuvan jätteen keräys energiajätteenä ja lajittelu energiajätteeseen kiellettäisiin** (uusi JL 15 c §).
- Kiinteistön haltijan ja jätehuollon palveluita tarjoavan neuvonta- ja tiedottamisvelvollisuudet lajittelun parantamiseksi (JL 21 a § ja 22 b §).
- Tarkennus, jonka mukaan tuottajan omavalvontasuunnitelmassa on oltava mukana myös ”jätteensiirtoasetuksen mukaisesti kerättyjen ja toimitettujen tietojen laatu” (JL 53 a §:n 2 mom. 1 kohta)
- Tuotteen jakelijan (JL 57 §) ja kunnan neuvonta- ja tiedottamisvelvollisuuksia (JL 93 §) tarkennettaisiin ja laajennettaisiin
- Jätteen kerääjälle velvollisuus kertoa jätelain 100 §:n mukaisessa ilmoituksessa yhteistyöstä tuottajayhteisön kanssa, jos kerää tuottajavastuun piiriin kuuluvia jätteitä.
- Siirtoasiakirjavelvollisuudesta rajattaisiin jätelain 29 §:n 2 mom. mukaiset tilanteet (esim. pienyrityksen vähäiset paristo- tai SER-toimitukset jakelijan vastaanottoon).
- Hallinto-, palvelu- ja elinkeinojätteiden erilliskeräysvelvollisuuksien valvonnan vähimmäisvaatimus (JL124 §).

Jätelain muutos ja asetusvalmistelut

- **KIPO-HE ja jätelaki 2** (kilpailuneutraliteetti) on päätetty yhdistää **yhdeksi hallituksen esitykseksi**, joka annettaisiin 10/2026.
 - Lisäksi käynnissä asetusvalmisteluja:
 - **Jäteasetuksen muutos:**
 - toissijaista jätehuoltopalvelua koskevan tarjouksen hylkäämisen syyt, muut täydentävät säännökset (jätelaki 2-hanke)
 - jäteakkujen ja -paristojen jäteluokittelun muutoksen täytäntöönpano
 - EU:n jätteen siirtoasetuksen vaatimat muutokset
 - jätedirektiivin muutoksen elintarvikejätettä koskevien muutosten täytäntöönpano
 - valtakunnallisen jätesuunnitelman sisältövaatimusten täsmentäminen
 - **Jäteasetuksen sekä pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen muuttaminen (erilliskeräystä ohjaavat säännökset)**
 - tarvittavat muutokset yhdyskuntajätteen, pakkausjätteen ja rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvelvollisuuksiin
 - Lausuntokierrokselle kevät 2027
 - Asetukset on tarkoitus antaa Q4/2027
- Tavoitteena lausuntokierrokselle 10/2026. Asetus on tarkoitus antaa Q1/2027.

**Uusiomateriaalien
tuotteistaminen – kohti
uutta päätöksenteko-
menettelyä 1.1.2027**

**sekä nostoja muista
sujuvoittamistoimista**

Uusi UTU-menettely (jätelain muutos 311/2026)

Jätelakiin uusi päätöksentekomenettely ("luokittelupäätös"), jossa hakemuksen perusteella:

1. teollisen tuotantoprosessin sivuvirta voidaan luokitella "sivutuotteeksi", jos jätelain (JL) 5 a §:ssä säädetyt arviointiperusteet täyttyvät
2. kerran jätteeksi luokiteltu materiaali voidaan luokitella ei-enää-jätteeksi (EEJ), jos JL 5 b §:ssä säädetyt arviointiperusteet täyttyvät

- Päätöksen tekee Lupa- ja valvontavirasto (LVV)
- Luokittelua koskevan asian voi edelleen ratkaista myös osana ympäristöluvan myöntämistä tai ilmoituspäätöstä, jos luokittelua asia sisältyy lupahakemukseen tai ilmoitukseen.
 - Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen pyydettävä luokitteluasiaan LVV:n lausunto.
- Päätöstä voidaan muuttaa (5 f §) tai se voidaan jopa peruuttaa (5 g §)
- Voimaan 1.1.2027
- Käynnissä olevat UTU-valmistelut:
 - VNA aineen tai esineen sivutuotteeksi luokittelua ja jätteeksi luokittelun päättymistä koskevasta hakemuksesta eli UTU-asetus
 - Riskinarvioinnin opas/työkalu (RASTERI)
 - Uusiomateriaali- eli UTU-rekisteri (LVV)

Nostoja EU:n EoW – valmistelusta

- **Mekaanisesti ja fysikaalisesti kierrätettyä muovia koskeva komission EoW-asetus**

- Komissio on työstänyt ehdotusta viime kevään have your say -kierroksen jälkeen (tod. Näk. tuottajan ilmoitus kansallisille viranomaisille). Tulossa äänestykseen komitologiamenettelyssä syksyllä 2026?

- **EoW-kriteerien valmistelu tekstiileille: 1) uudelleen käytön valmistelun ja uudelleenvalmistuksen yhteydessä ja 2) kierrätyksen osalta**

- Tarpeen jätedirektiivin tekstiilijätteitä koskevan direktiivimuutoksen täytäntöönpanemiseksi. Myöhässä alkuperäisestä aikataulusta (Q1/2026).

- **EoW—kriteerit rakennus- ja purkujätteille (aggregaatit)**

- Koskisi mineraalisia purkujätteitä, kuten betonia, tiiliä, sementtiä, keraamisia materiaaleja, kiviä ja lohkareita

(myös kaivumassoista eroteltuina) jne. Ei koskisi asfalttia.

- Käyttökohteena rakennukset ja infrarakentaminen.
- Siirtymässä ilmeisesti pikapuoliin JRC:ltä komission asetusvalmisteluun
- YM:n huolia: takaavatko suomalaisittain löysät kriteerit riittävän laadun / edistääkö oikeasti markkinoita. Huolia myös muualla: [Joint Industry Political Response to June 12 th JRC Proposal](#)

- **Komission kiertotaloussäädöstä koskevassa ehdotuksessa odotettavissa joitain muutoksia EoW-konseptiin**

- **Pohdintoja tulevasta...**

- Liian löysä sääntely kannuste vai este?
- Kansalliseen valmisteluun ryhtyminen vaatii punnintaa

Nostoja EU-sääntelyn täytäntöönpanosta

EU:n kiertotalouden toimintasuunnitelma (CEAP 2020)

täytäntöönpano – edetään yhä enenevässä määrin kohden kiertotalousajattelua

Akkuasetus

Ekosuunnit-
teluasetus
(TEM)

Pakkaus- ja
pakkausjäte-
asetus

Ajoneuvojen
kiertotalous-
asetus

Uusi komissio 2024-2029:

**Puhtaan teollisuuden
ohjelma 2025** kiertotalous
vahvasti mukana, mm.
Kiertotaloussäädös Q4/2026

Lisäksi mm. muovien kierto-
talouden ”talvipaketti”,
ympäristöomnibus, biotalous-
strategia, ReSourceEU,
teollisuuden vauhdittamis-
säädös, julkisia hankintoja
koskeva asetusehdotus...

SER-
direktiivin
muutos

CRMA (TEM)
Kriittisten
raaka-
aineiden
kiertotalous-
asetus

Jäte-
direktiivin
muutos
(elintarvike,
tekstiilit)

**Vihreät
väittämät**
Ei etene
toistaiseksi

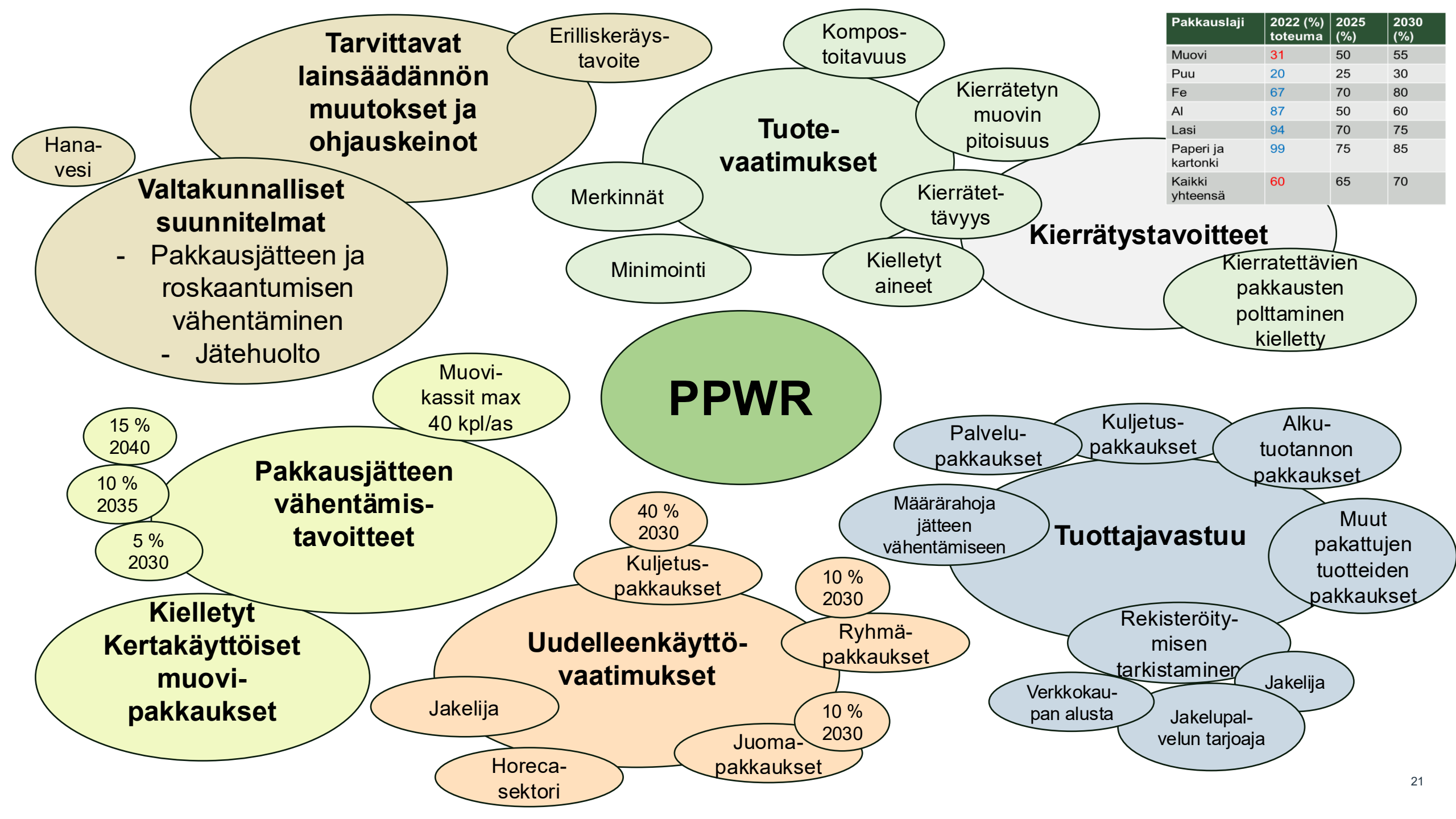
Jätteesiirto-
asetus

Vihreän
siirtymän
kuluttajansuoja-
direktiivi ja
tavaroiden
korjaamis-
direktiivi
(OM)

Muovi-
pelletti-
asetus

Pakkauslaji	2022 (%) toteuma	2025 (%)	2030 (%)
Muovi	31	50	55
Puu	20	25	30
Fe	67	70	80
Al	87	50	60
Lasi	94	70	75
Paperi ja kartonki	99	75	85
Kaikki yhteensä	60	65	70

Täytäntöönpanotoimista lyhyesti

- **Pakkaus- ja pakkausjäteasetus**

- I. Jätelain muutos 648/2026 sekä valtioneuvoston asetuksen muutos 543/2026 voimaan 12.8.2026
- II. Seuraava vaihe käynnistymässä 10/2026

- **Jätedirektiivin muutos**

- I. Elintarvikejäte (osana KIPO-HE:ta ja jäteasetuksen muutosta)
- II. Tekstiilien tuottajavastuu
 - Jätelain muutos ja uusi valtioneuvoston asetus tekstiilien tuottajavastuusta
 - lausuntokierros alkuvuodesta, HE syksy 2027

- **Muovipellettiasetus**

- Sovelletaan 17.12.2027 lähtien, meriliikenteen osalta vuotta myöhemmin. HE syksyllä 2027.

- **Ajoneuvojen kiertotalousasetus**

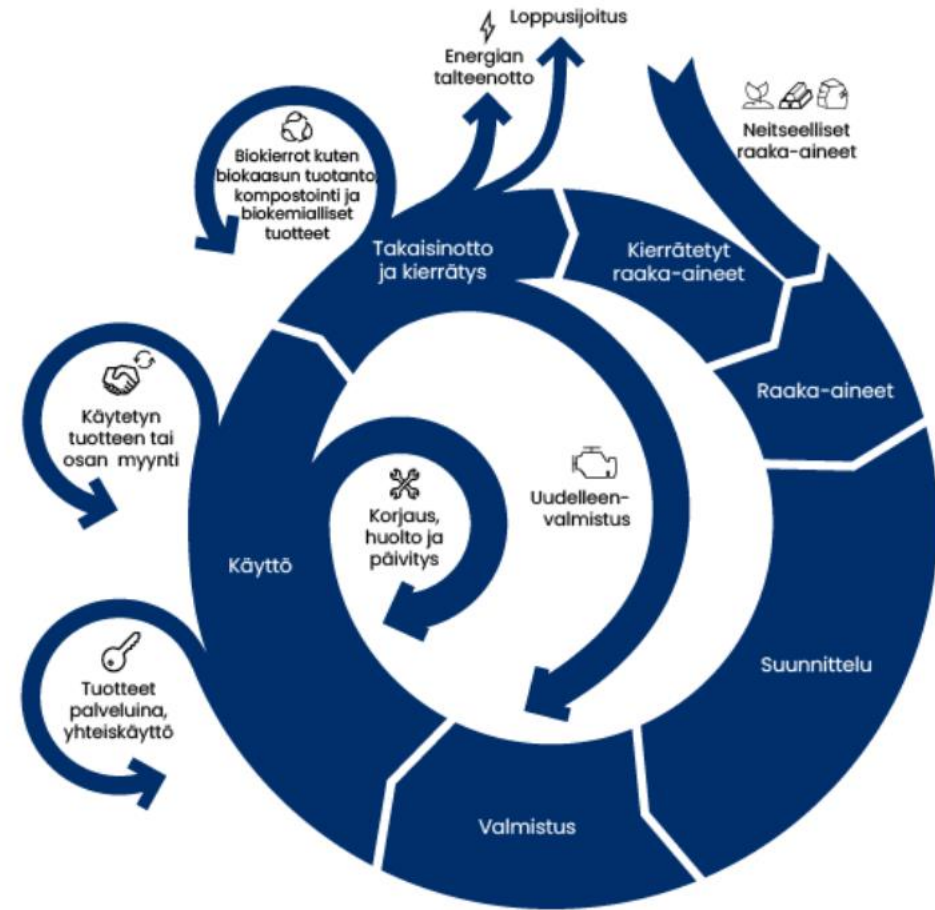
- Voimaan 13.8.2026 ja sovelletaan pääosin 1.9.2028
- Täytäntöönpano käynnistynyt, HE keväällä 2028

- **Ympäristöomnibus (neuvotteluissa)**

- Kiertotalouden osalta muutosehdotuksia akkuasetukseen, jätepuitedirektiiviin ja niihin asetuksiin ja direktiiveihin, jotka sisältävät tuottajavastuun valtuutetun edustajan nimeämistä koskevan vaatimuksen

Nostoja kiertotalouden ohjauksesta – ohjelmat, suunnitelmat ja sopimukset

© Valtioneuvosto (2023)

Kiertotalousohjelman arvioinnin johtopäätökset

Ohjelman vahvuudet

- Ohjelma on vahvistanut poikkihallinnollista yhteistyötä ja pitänyt kiertotalouden näkyvästi esillä kotimaassa ja Suomen EU-yhteistyössä.
- Toteutetut toimet/hankkeet ovat pääosin olleet onnistuneita.
- Lupaava kiertotalouden green deal – toimintamalli on käynnistetty
- Ohjelma on lisännyt kiertotalouden näkyvyyttä julkisessa rahoituksessa.

Pullonkaulat ja haasteet

- Sääntely- ja verouudistukset etenevät hitaasti.
- Tki-toiminnan ja teollisen mittakaavan toteutuksen välillä on rahoituskuilu.
- Kiertotalousmurroksen mittarit eivät etene riittävän nopeasti kohti tavoitteita.

Toimintaympäristön esteet

- Toimintaympäristön muutokset, kuten taloudellinen ja geopoliittinen tilanne ovat vähentäneet huomiota kiertotalouteen ja lisänneet investointien varovaisuutta.

Jatkotarpeet ja mahdollisuudet

- Ohjelman strateginen merkitys on edelleen suuri mutta vaikuttavuus edellyttää vahvempaa ja pitkäjänteisempää ohjausta ja hallituskaudet ylittävää poliittista sitoutumista.
- Tarvitaan järeämpiä taloudellisia ja sääntelyyn liittyviä toimia markkinoiden kehittämiseksi.

Kiertotalouden strateginen ohjelma on tärkeä väline ilmastonmuutoksen, luontokadon ja resurssien ylikulutuksen hillitsemiseksi sekä Suomen resilienssin ja kilpailukyvyn vahvistamiseksi.

Nykyinen toimenpidetaso ei kuitenkaan riitä kiihdyttämään materiaalivirtojen ja markkinoiden muutosta määrällisten tavoitteiden edellyttämällä tavalla.

Huom: Kiertotalousohjelman arvioinnin lausuntokierros (49 lausuntoa) lisätukea johtopäätöksille sekä laaja tuki ohjelman jatkamiselle.

Muuta ajankohtaista

- **Kiertotalouden green deal sitoumuksia on 51.** RT:n kattositoumuksessa on 16 jäsenyritystä rakentamisen eri sektoreilta.
- Loppusuoralla valmistelussa **Kiertotalouden strateginen LIFE SIP -hanke**, joka on tukimekanismi kiertotalousmurrokseen ja Kiertotalouden green dealin toteutukseen.
- **Lisätietoja:** <https://ym.fi/kiertotalousohjelma>

Kierrätyksestä kiertotalouteen

Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2027

Ympäristöministeriön julkaisu

Valtakunnallisen jätesuunnitelman päivitys vuoteen 2033

- Päivitys ja uudistaminen 2028 alkuun mennessä
- Tarve tehostaa ja vahvistaa kytkentöjä muihin kiertotalouden suunnitelmiin/ohjelmiin/strategioihin, mm.
 - Muovitiekartan uudistaminen
- Valtsun päivityksen valmisteluun kytkeytyy KITASUVA – Kiertotaloussuunnitelmien vaikuttavuus tutkimushanke (Syke, Luke, UEF)
- Tavoitteena suunnitteluvaatimusten synergioiden tunnistaminen ja valjastaminen, uudet ohjauskeinot kiertotaloustavoitteiden saavuttamiseksi, päällekkäisen suunnittelutyön ja suunnitteluun tarvittavien voimavarojen vähentäminen

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Muita lyhyitä nostoja

- **Valtioneuvoston periaatepäätös julkisten hankintojen strategisista ekologisista tavoitteista vuoteen 2035 (3/2026)**
 - Toimeenpanotoimia mm. asiantuntijafoorumi, sektorisäädösten päivittyvä listaus, markkinakartoituksen pilotit syksyllä 2026
- **Green Dealien ajankohtaisia**
 - [Green Deal -sopimukset – Ympäristöministeriö](#)
 - Väli- ja loppuarviointeja valmistunut
 - Uusia: Työkonealan 2. sopimuskausi (2026 – 2030)
- **Jäte- ja tuotetietojärjestelmä (JTT) -hanke päättyy 31.12.2026**
 - Siirto-rekisterin, Jätehuoltokompassin ja Materiaalitorin ylläpitorahoitus jatkuu
 - Vankka ja yhtenäinen yhdyskuntajätteen tietopohja (VYYHTI) jatkuu omana hankkeenaan
- **Kompostitarkastusten hyvien käytäntöjen kehittämishanke**
 - Taustalla hallituksen kehysriihessä 4/2026 tekemä päätös. Käynnistymässä Q4/2026.

Kiertotalouden edistäminen pohdintoja

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

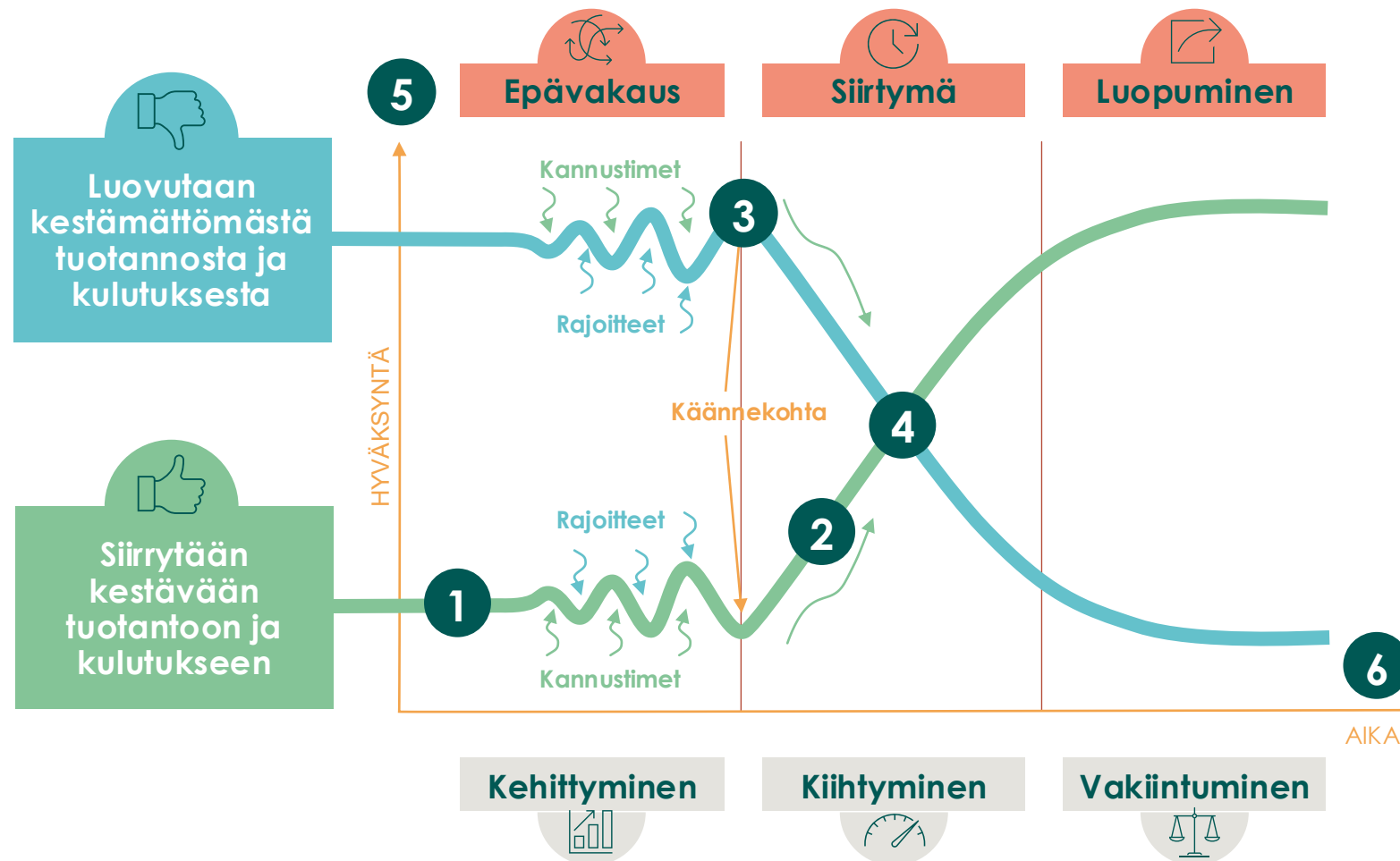
Mitä seuraavaksi?

- EU:n monivuotiseen rahoituskehykseen 2028-2033 kytkeytyvä **kansallisen kumppanuussuunnitelman (NRPP) valmistelu** VM johdolla
 - Kumppanuusrahasto kokoaa yhteen yhteisesti hallinnoidut EU:n rahastot, joista jäsenvaltioille kohdennetaan ennalta määrärahoja
 - Jokaisella jäsenvaltiolla yksi kansallinen ja alueellinen suunnitelma
 - Suunnitelman tulee tehokkaasti vastata haasteisiin, jotka on tunnistettu mm. eurooppalaisen ohjausjakson Suomen maakohtaisissa suosituksissa:
 - *”nopeuttaa siirtymistä kiertotalouteen toteuttamalla toimia jätteen vähentämiseksi sekä kierrätyksen ja uudelleenkäytön edistämiseksi”*
- **Kansliapäälliköiden puheenvuoro – [Valintojen Suomi](#)**
- **Luku 4.3 Puhdas vihreä siirtymä**
 - toimenpidepaketin kiertotalouden kehittymiseen ja resurssituottavuuden nostamiseen, luonnonvarojen käytön tehostamiseen
 - ravinteiden kiertotalous
 - tavoite nostaa kierrätetyn muovin osuus uusissa muovituotteissa 30 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä.
 - Keinoina mm. taloudellisen ohjauksen uudistaminen (kiertotalouden markkinat) sekä sääntelyn ja TKI-toiminnan kehittämistä.
 - Käynnistetään laaja-alainen kiertotaloussiirtymän strateginen ohjelmatyö.

YM strategian ja virkapuheenvuoron valmistelu käynnissä syksyllä

Politiikkayhdistelmät kestävyyssiirtymän tukena

- 1. Kannustetaan innovaatioiden syntyä**
TKI-rahoitus, kokeilut, yhteistyö, verkostot & innovaatiohautomot, verohelpotukset, koulutuksen uudelleen suuntaaminen
- 2. Tuetaan innovaatioiden leviämistä**
Investointituet ja rahoitusohjelmat, standardit ja merkinnät, julkinen hankinta, neuvonta
- 3. Luovutaan kestäättömistä käytännöistä ja teknologioista**
Haitallisten tukien poisto, teknologiakiellot, haittaverot, päästökauppa
- 4. Huolehditaan siirtymän vaikutuksista**
Uudelleenkoulutus, osaamistarpeiden kartoitus, ammatillinen koulutus, työllisyysohjelmat, sosiaaliturva, kompensatiot, siirtymäajat
- 5. Poikkihallinnollinen koordinaatio ja yhteistyö**
Poikkihallinnolliset strategiat, vaikutusten arvioinnit
- 6. Sitovat tavoitteet**
Pitkän aikavälin tavoitteet ja tiekartat (esim. Suomen 2035 hiilineutraaliustavoite, EU:n vihreän siirtymän tavoitteet, Pariisin ilmastositoumus)

Kanger, L. et al. 2020. Six policy intervention points for sustainability transitions: A conceptual framework and a systematic literature review. Research Policy 49, 104072.

Kaljonen, M. et al. 2024. Policy mixes for just transitions: A holistic evaluation framework. Environmental Innovation and Societal Transitions 52, 100885.

Rekola, A. et al. 2024. Kestävyyssiirtymän politiikka- ohjaus maataloussektorin haastavilla aloilla Ilmastoratkaisujen vauhdittaja (ACE) -hankkeen raportti. <https://helda.helsinki.fi/items/299a4a70-313b-451c-a71c-a1989a77eb11>

Kiitos!

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 4–10, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment